

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 24 januari 1930 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under tredje huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t i avseende å tredje huvudtiteln (punkt 15 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp för budgetåret 1930/1931 bevilja ett extra anslag av 18,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 43—46 i statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått tvenne likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *E. Hallin* m. fl. (nr 22) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Engberg* m. fl. (nr 64), varuti hemställts, att riksdagen måtte såsom bidrag till kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp för budgetåret 1930/1931 anvisa ett anslag av 25,000 kronor.

Motioner.

Motionärerna hava till stöd för sin framställning anfört följande:

»Riksdagen har för vartdera av budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 beviljat ett anslag till riksdagens interparlamentariska grupp av 18,000 kronor.

I skrivelse till Konungen den 2 november 1929 hemställde gruppens styrelse om ett anslag till gruppen för budgetåret 1930/1931 av 25,000 kronor. Orsaken till att gruppen nu begär förhöjt statsanslag är i huvudsak den, att det nittonde nordiska delegerademötet skall sammanträda på Island sommaren 1930 i samband med isländska altingets tusenårsfest och att deltagandet i detta möte beräknas vålla en merkostnad av omkring 7,400 kronor utöver de 4,000 kronor, som tidigare och under förutsättning av mötets hållande i Norge beviljats för detta ändamål. Kungl. Maj:t har

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 6 saml. 11 häft. (Nr 11.)

emellertid i statsverkspropositionen till årets riksdag begärt ett anslag till gruppen av allenast 18,000 kronor. Motiveringen är den, att gruppen alltjämt bör understödjas av statsmedel, men att statsbidraget skäligen torde böra hållas vid enahanda belopp som det, vilket beviljats för innevarande och nästföregående budgetår.

Styrelsens skrivelse till Konungen är avtryckt i bilagorna till 1930 års statsverksproposition, III:e huvudtiteln, sid. 43. I densamma ha utgiftsposterna beräknats till i vissa fall sänkta men i övrigt ungefärligen samma belopp som för innevarande budgetår med undantag, som nämnt, just för delegerademötet.

Om riksdagen följer Kungl. Maj:ts förslag, skulle detta närmast gå ut över gruppens representanter å delegerademötet. Kostnaden per delegerad för deltagande i mötet har av styrelsen beräknats till ett minimum av 600 kronor, och man torde icke kunna anse, att denna beräkningsgrund varit för hög, när man tar i betraktande, att ensamt biljetten för resan Köpenhamn (Oslo)—Reykjavik och retur — visserligen inklusive vivre ombord och detta jämväl under uppehållet i Reykjavik — belöper sig till 475 å 525 kronor. Det skulle då återstå den utvägen att inskränka antalet delegerade, vilket emellertid icke synes lämpligt. Styrelsen har som vanligt räknat med en delegation av fyra rådsledamöter och femton valda ombud, och starka skäl tala härför. Beträffande delegerademötet 1930 bör nämligen särskilt framhållas, att det är första gången det nordiska interparlamentariska förbundet mottagit en inbjudan till Island, samt vidare, att mötet får ökad vikt och betydelse, enär det firas i samband med altingets tusenårsjubileum. Den svenska gruppen har vid tidigare nordiska delegerademöten ständigt varit fulltaligt representerad, och det skulle utan tvivel väcka förvåning hos våra isländska kolleger, om denna princip i detta fall frånträddes. Givetvis torde delegerademötena på Island av praktiska skäl bliva mycket sällsynta i det följande.

Den danska interparlamentariska gruppen kommer att till Islandsmötet sända en fullständig delegation bestående av 19 medlemmar, för vilkas resa beräknas ett belopp av cirka 16,000 danska kronor. Den norska gruppen torde i och för deltagande i mötet komma att erhålla statsanslag av 10,000 norska kronor. De norska deltagarna beräknas erhålla ett resebidrag av 650 kronor vardera och deras antal är bestämt till 14 jämte sekreterare. Dessutom komma talmännen i danska lands- och folketingen och norska stortingspresidenten jämte ytterligare en medlem av stortingets presidium att delta i altingsjubileet.»

Kungl. Maj:t. Tidigare utgingo under en lång följd av år särskilda anslag dels såsom bidrag till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat, dels såsom bidrag till kostnaderna för gruppens egen verksamhet. I statsverkspropositionen till 1928 års riksdag äskades under särskilda rubriker för dessa ändamål anslag å respektive 2,500 kronor och 15,000 kronor; gruppen hade för sin del begärt respektive 3,500 kronor och 18,900 kronor. Motionsvis framfördes yrkanden, att bidraget till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat, som under de tre närmast föregående budgetåren uppgått till 3,500 kronor, måtte bibehållas vid detta belopp, samt att bidraget till

riksdagens interparlamentariska grupp måtte fastställas till det av gruppen begärda beloppet, 18,900 kronor. Då bidraget till interparlamentariska unionen icke bestämts genom någon överenskommelse staterna emellan, syntes det dock riksdagen lämpligt, att detta bidrag utginge av de medel, som av riksdagen anvisades till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp, vid vilket förhållande särskilt anslag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat icke vidare erfordrades; då i anledning härav en ökning syntes böra ske i det av Kungl. Maj:t begärda anslaget till gruppen, bestämdes detta anslag för budgetåret 1928/1929 till 18,000 kronor.

I statsverkspropositionen till 1929 års riksdag hemställde Kungl. Maj:t, att såsom bidrag till kostnaderna för gruppen för innevarande budgetår måtte beviljas ett extra anslag av 15,000 kronor; gruppens styrelse hade begärt framställning till riksdagen om ett anslag av 18,000 kronor. I enlighet med motionsvis gjorda yrkanden fastställdes anslaget av riksdagen till sistnämnda belopp, 18,000 kronor.

Styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp har för budgetåret 1930/1931 beräknat kostnaderna på följande sätt:

förvaltningskostnader, expedition, porto m. m.	kronor	4,600	
biblioteket	»	500	
deltagandet i interparlamentariska unionens arbete:			
konferensen	kronor	6,000	
rådsmötena m. m.	»	1,400	» 7,400
bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat	»	3,888	
deltagandet i nordiska interparlamentariska förbundets arbete:			
delegerademötet	kronor	7,400	
rådsmöten	»	1,000	
nordiska sekretariatet	»	1,000	» 9,400
			kronor 25,788

Styrelsen har för ändamålet begärt ett belopp av 25,000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att den verksamhet, som bedreves av riksdagens interparlamentariska grupp, alltjämt borde understödjas av statsmedel, men funnit statsbidraget för nästkommande budgetår skäligen böra hållas vid enahanda belopp som det, vilket beviljats för innevarande och för nästföregående budgetår.

Med hänsyn till önskvärldheten av att den svenska representationen vid det nittonde nordiska delegerademötet i Reykjavik måtte bliva fulltalig, har utskottet funnit starka skäl tala för en höjning av anslaget utöver

*Utskottets
yttrande.*

vad Kungl. Maj:t föreslagit, men anser att denna höjning lämpligen kan begränsas till 4,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och de av herr Hallin m. fl. och herr Engberg m. fl. i ämnet väckta motionerna (I: 22 och II: 64) såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp för budgetåret 1930/1931 bevilja ett extra anslag av 22,000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, J. L. Widell, O. Bergqvist, J. Nilsson i Malmö, C. P. V. Nilsson i Gränebo, E. J. G. Rosén, N. J. M. Svensson i Kompersmåla, K. V. Rydén, E. A. Lundell, J. G. Waller och I. H. E. Pauli; samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, A. Wiklund i Brattfors, C. R. Jansson i Falun, P. Nilsson i Bonarp, S. Bengtsson i Norup, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, P. M. Olsson i Blådinge, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, B. F:son Holmgren, J. Olofsson i Digernäs och P. C. Jonsson i Eskilstuna.